

Parter och domslut

Marko Franicic

Parter

Tilltalad

MARKO Alexander Franicic, 19880218-4013
c/o Anders Olsson, Advokatfirman ACTA i Skåne KB, Göran Olsgatan 1, 211 22 Malmö

Offentlig försvarare

Advokat Anders Olsson
Advokatfirman ACTA i Skåne KB
Göran Olsgatan 1, 211 22 Malmö

Åklagare

Kammaråklagare Pia Björnsson
Åklagarmyndigheten
Malmö åklagarkammare
205 90 Malmö

Målsägande (part)

DOROTHÉE Elisabeth Augustin
Timmermansgränd 3 Lgh 1601, 118 65 Stockholm

Målsägandebiträde

Advokat Charlotte Wirén
KRIM advokater HB
Box 377, 101 27 Stockholm

Målsägande (part)

ANDERS Viktor Eldin
Folkungagatan 154 Lgh 1201, 116 30 Stockholm

Målsägandebiträde

Advokat Charlotte Wirén
KRIM advokater HB
Box 377, 101 27 Stockholm

Målsägande (part)

JONAS-LINUS Robin Karl Georg Fabian Tobias Gratzner
Matrosbacken 26 Lgh 1102, 117 67 Stockholm

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 265
201 22 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 1
Malmö

Expeditionstid
måndag - fredag
09:00-16:00

Telefon
040-35 30 00

E-post
malmo.tingsratt@dom.se

Webb
www.malmotingsratt.domstol.se

Målsägandebiträde

Advokat Charlotte Wirén
KRIM advokater HB
Box 377, 101 27 Stockholm

Målsägande (part)

OSKAR Leonard Norling
Timmermansgränd 3 Lgh 1601, 118 65 Stockholm

Målsägandebiträde

Advokat Charlotte Wirén
KRIM advokater HB
Box 377, 101 27 Stockholm

Domslut**Brott som Marko Franicic döms för**

Underlåtenhet att avslöja människorov, 4 kap 1 § 1 st och 10 § brottsbalken och 4 kap 10 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2022 samt 23 kap 6 § 1 st brottsbalken, 2021-08-20, Malmö stad

Åtal som Marko Franicic frikänns från

Underlåtenhet att avslöja mord, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 6 § 1 st brottsbalken, 2021-08-20 14:39, Malmö stad

Påföljd

Fängelse 8 månader

Skadestånd

Dorothee Augustins begäran om skadestånd avslås.

Anders Eldins begäran om skadestånd avslås.

Jonas-Linus Gratzers begäran om skadestånd avslås.

Oskar Norlings begäran om skadestånd avslås.

Dorothee Augustins begäran om skadestånd avslås.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på fotografier från brottsplatsen som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Marko Franicic ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Anders Olsson får ersättning av staten med 220 913 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 166 050 kr arbete
- 10 125 kr tidsspillan
- 555 kr utlägg
- 44 183 kr mervärdesskatt

Charlotte Wirén får ersättning av staten med 174 795 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 112 914 kr arbete
- 21 600 kr tidsspillan
- 5 322 kr utlägg
- 34 959 kr mervärdesskatt

Marko Franicic ska betala tillbaka 20 000 kr av kostnaderna till staten.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 36, 2022-12-16, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Marko Franicic ska dömas för underlåtenhet att avslöja mord enligt 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Marko Franicic ska dömas för underlåtenhet att avslöja människorov enligt 4 kap 1 § 1 st och 10 § brottsbalken och 4 kap 10 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2022 samt 23 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

Annan person har spärrat in målsäganden Julia Augustin i en lägenhet på Östra Promenaden i Malmö från den 19 augusti 2021 till om den 21 augusti 2021 i syfte att öva utpressning mot henne. Samma person har därefter, den 21 augusti 2021, berövat henne livet.

Marco Franicic har fredagen den 20 augusti 2021, på Östra Promenaden i Malmö, fått vetskap om att målsäganden var inspärrad i ovan nämnd lägenhet, att gärningsmannen hade för avsikt att öva utpressning mot henne samt att hon senare skulle komma att mördas. Marco Franicic har trots detta underlåtit att anmäla eller på annat sätt avslöja brotten.

Brotten hade kunnat anmälas utan fara för Marco Franicic.

Skadestånd

Dorothee Augustin har begärt att Marko Franicic ska betala skadestånd med 60 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 20 augusti 2021 tills betalning sker.

Jonas-Linus Gratzer har begärt att Marko Franicic ska betala skadestånd med 60 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 20 augusti 2021 tills betalning sker.

Oskar Norling har begärt att Marko Franicic ska betala skadestånd med 60 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 20 augusti 2021 tills betalning sker.

Dorothee Augustin har begärt att Marko Franicic ska betala skadestånd med 64 742 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 oktober 2021 tills betalning sker.

Anders Eldin har begärt att Marko Franicic ska betala skadestånd med 60 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 20 augusti 2021 tills betalning sker.

Skäl

Inställning m.m.

Marko Franicic har förnekat underlåtenhet att avslöja mord och underlåtenhet att avslöja människorov.

Dorotheé Augustin, Anders Eldin, Jonas Gratzner och Leonard Norling, som har biträtt åtalet, har yrkat skadestånd av Marco Franicic att till envar av de utge skadestånd med 60 000 kr avseende ersättning för personskada i form av psykiskt lidande. De har yrkat ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen från den 20 augusti 2021 till dess full betalning sker.

Dorotheé Augustin har även yrkat skadestånd av Mako Franicic med 64 742 kr avseende ersättning för begravnings- och gravstenskostnader. På beloppet har yrkats ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 oktober 2021, till dess full betalning sker.

Grunden för skadeståndsyrkandena är den brottsliga gärningen underlåtenhet att avslöja mord.

Marco Franicic har motsatt sig målsägandenas skadeståndsyrkande men godtagit 64 742 kr för utlägg som skäligt.

Utredning

Marko Franicic har hörts över åtalet. På Marco Franicics begäran har vittnesförhör hållits med Maja Svensson. Åklagaren, målsägandena och försvararen har åberopat viss skriftlig utredning.

Det är till en början utrett följande. Den 21 augusti 2021 anträffades Julia Augustin avliden i en lägenhet på Östra Promenaden i Malmö. På hennes huvud noterades en skottskada. Av rättsintyget framgår att dödsorsaken var skottskadan på huvudet. Även en man återfanns avliden bredvid henne. Mannen var en kollega och vän till Julia Augustin och bodde i lägenheten. Vid mannens fötter anträffades ett kraftigt skjutvapen.

Eftersom tingsrätten endast har att pröva åtalet mot Marco Franicic i detta mål benämns den person som återfanns avliden bredvid Julia Augustin som "X" i det följande. Marco Franicic, Julia Augustin och X hade tidigare arbetat tillsammans. Julia Augustin hade egen

lägenhet men bodde under en period hemma hos X. Även Marco Franicic och X var vänner.

Marco Franicic har uppgett i huvudsak följande. Han och X umgicks en del men han tyckte aldrig om X. Han var konstig men eftersom Marco inte hade många andra vänner så umgicks de ibland. X hade ont om pengar och hade stora skulder. X hade många idéer om hur han skulle skaffa fram snabba pengar. Han brukade prata om att råna andra och om "expressrån" som han hade läst om på internet. Detta innebar att han skulle kidnappa tjejer och utpressa dem på pengar. Han skulle sedan döda dem genom att söva dem och gräva ner dem. X nämnde specifikt Julia och två andra kvinnliga kollegor för Marco som lämpliga byten för ett "expressrån". X hade en flaska med sövningsmedel som han ville testa på Marko vid något tillfälle men det gick Marko inte med på. Marco har alltid trott att det bara var trams från X:s sida. Han tänkte aldrig att X menade allvar.

Fredagen den 20 augusti 2021 blev han kontaktad av X som ville att Marco skulle cykla förbi honom för han hade något att berätta. Marco som skulle ut och dricka öl med sina vänner cyklade förbi X:s lägenhet. X mötte honom utanför porten. Han verkade konstig och var uppklädd. Han hade en blodstänk/sår i ansiktet. X berättade att "han hade Julia" och att hon hade 40 000 kr. Marco tänkte att han menade att han hade Julia däruppe i lägenheten. Marco tyckte inte att det var konstigt eftersom Julia brukade vara i X lägenhet. Marco brukade inte få gå upp till X lägenhet när Julia var där. Att Marco i polisförhör uppgett att X har sagt att "han har Julia" och att Marco tänkte att hon var fången i lägenheten är den slutsats han dragit efter händelsen. Det var inget han tänkte den 20 augusti. Hade han misstänkt då att Julia var inlåst hade han ringt till polisen direkt. Han och X sågs i några få minuter utanför X:s port. Därefter cyklade Marco vidare till Lilla torg för att dricka öl med vänner.

Efter att han hade varit på Lilla torg sov han över hos en kompis. Han var berusad och hade tagit kokain. X började skicka meddelanden på Wickr till honom. Han svarade utan att riktigt förstå vad X skrev. Han visste inte vad X menade. Dagen efter läste han på en nyhetssajt att ett grovt brott hade begåtts i centrala Malmö. Han kopplade det till X och tänkte att något kan ha hänt hos X. Marco kollade därefter på en fotbollsmatch och när han skulle cykla hem senare på eftermiddagen den 21 augusti cyklade han förbi X lägenhet och såg att det fanns polisbilar där.

Maja Svensson har uppgett följande. Hon var vän med både Julia och X. X berättade för Maja att han hade fått känslor för Julia. Den 21 augusti, sent på eftermiddagen, skickade Marco ett meddelande till henne om att polisen hade hittat Julia och X avlidna. Han skickade även en artikel från Expressen och en tråd från Flashback om händelsen. Hon och Marco träffades tisdagen efter händelsen och Marco berättade att X hade planerat göra samma sak mot henne och en annan kollega.

Skuldfrågan

Den 21 augusti 2021 anträffades Julia Augustin avliden liggandes naken på en madrass med handklovar kring handlederna, silvertejp över munnen och en så kallad gagball fastspänd i munnen i en lägenhet på Östra Promenaden i Malmö. På hennes huvud noterades en skottskada. Av rättsintyget framgår att dödsorsaken var skottskadan på huvudet. Även X återfanns avliden i samma rum. Av åklagarens bevisning framkommer att när polisen kom till platsen var dörren låst så man fick öppna låset med hjälp av låssmed. Dörren var även utrustad med en säkerhetsbygel (dörrspärr) som endast kunde manövreras inifrån. Säkerhetsbygeln var i låst läge. Av polisens avrapporteringspm tillsammans med tömning av X:s telefon är det visat att X tog livet av sig först efter att polis knackat på hos honom den 21 augusti 2021.

Av åklagarens bevisning är det klarlagt att X har berövat Julia Augustin livet. Av brottsplatsundersökningen framkommer, utifrån Julia Augustins kroppstemperatur och kaliumkoncentration i hennes ögonvätska, att hon sannolikt har avlidit den 21 augusti 2021. Sannolikheten för att hon skulle varit avliden redan den 20 augusti kl. 19, då X och Marco Franicic träffades vid porten, har av Rättsmedicinalverket bedömts som låg. Till detta kommer de uppgifter X lämnade till Marco Franicic utanför porten den 20 augusti kl. 19 om att "han har henne" samt att hon har pengar. Dessa uppgifter visar också på att Julia Augustin var vid liv vid den tidpunkten.

Frågan är om det är klarlagt att Julia Augustin var inspärtrat i lägenheten på Östra promenaden i Malmö i syfte att öva utpressning mot henne från den 19 augusti 2021 fram till att hon berövades livet.

Genom logg av Julia Augustins tagg till bostaden är det visat att hon inte hade varit i sin bostad sedan den 17 augusti 2021. Hon anmäldes försvunnen av hennes arbetsgivare efter att hon inte kommit till jobbet den 20 augusti. Hennes telefon saknade aktivitet efter kl. 17:57 den 18 augusti då hon kopplade upp mot basstationer i närheten av X:s lägenhet och de sista kontakterna var med X. Julia Augustins telefon har dock använts den 19 augusti för att söka lån i hennes namn. Det gjordes även en intern transaktion på 20 000 kr från hennes sparkonto till hennes kortkonto den 19 augusti. Att detta gjordes via uppkoppling mot X:s WiFi visar att Julia Augustin fanns i X:s lägenhet den 19 augusti. Trots detta uppgav X för Maja Svensson samma dag, per SMS, att Julia Augustin var hemma i sin lägenhet. Därtill kommer X uppgifter till Marco Franicic, den 20 augusti, att "han har henne" och att hon har 40 000 kr. Till ovan kommer även de omständigheterna under vilka hon påträffades med handklovar kring handlederna, silvertejp över munnen och en så kallad gagball fastspänd i munnen. Det är mot bakgrund av ovan och av utredningen i övrigt visat att X spärrat in Julia Augustin i syfte att öva utpressning mot henne, i enlighet med

åklagarens gärningsbeskrivning.

Därmed uppkommer frågan om ansvar för underlåtenhet att avslöja mord och människorov. Enligt Marco Franicic egna uppgifter hade X berättat för honom om upplägget "expressrån" och att han ville göra samma sak mot Julia Augustin och två andra kvinnliga kollegor. X hade i detalj berättat om vad han ville göra med sina offer bl.a. att först ta deras pengar för att därefter söva dem och gräva ner dem. Att X hade en flaska med sövningsmedel hemma hos sig som han hade velat pröva på Marco Franicic borde ha gett Marco Franicic ett stort varningstecken om att X ville realisera sina planer. Därtill kommer att X insisterade på att träffa Marco Franicic den 20 augusti för att berätta att "han har Julia" och att hon har 40 000 kr. Enligt Marco Franicis egna uppgifter hade X en blodfläck/sår i ansiktet och betedde sig konstig. Trots detta lämnar Marco Franicic platsen för att dricka öl med sina vänner. Därtill kommer de textmeddelanden som X och Marco Franicic skickade till varandra via applikationen Wickr de påföljande timmarna, efter att de sågs utanför X port, som visar att Marco Franicic visste något som han skulle hålla tyst om och där han bl.a. i ett meddelande skriver till X "har ej pratat, sluta noja över de haha". Detta ger ett mycket starkt stöd för att Marco Franicic varit medveten om vad som förevarit i X:s lägenhet. Till detta kommer att när han den 21 augusti läser nyheten om ett grovt brott i Malmö kopplar han det till X och cyklar förbi X lägenhet för att se om det grova brottet hade ägt rum där. Tingsrätten finner det härigenom utrett att Marco Franicic insåg att Julia Augustin var inspärrad i X lägenhet i syfte att öva utpressning mot henne. Marco Franicic vidtog dock inga åtgärder för att avslöja X:s förehavanden. Det finns ingenting som tyder på att han inte hade möjlighet att göra så utan fara för honom själv eller någon av hans närmaste. Marco Franicic har visserligen i början av utredningen varit häktad och misstänkt för delaktighet i X:s brottslighet. Han är dock helt avskriven från de misstankarna. Att en person inledningsvis har misstänkts för delaktighet bör inte utesluta ansvar för underlåtenhet om han i ett tidigt skede av utredningen har avförts som misstänkt (NJA 2017 s. 515). Ett olaga frihetsberövande är ett perdurerande brott. Fullbordanstidpunkten var passerad redan när X och Marco Franicic träffades utanför X:s port den 20 augusti men brottet hade inte avslutats förrän Julia Augustin hade släppts. I detta fall var Julia Augustin instängd i lägenheten i flera timmar efter att Marco Franicic fick vetskap om att X hade henne i lägenheten, innan hon mördades. Ett avslöjande från Marco Franicic sida hade i högsta grad kunnat vara verkningsfullt. Marco Franicic ska därför dömas för underlåtenhet att avslöja människorov.

Vad gäller underlåtenhet att avslöja mord är X uppgifter till Marco Franicic, långt innan mordet, om hur han skulle göra sig av med sina offer inte tillräckligt för att det ska anses visat att Marco Franicic den 20 augusti 2021 hade vetskap om att Julia Augustin senare skulle komma att mördas. Inte heller är åklagarens övriga bevisning tillräcklig för att det ska anses ställt utom rimligt tvivel att Marco Franicic hade vetskap om att Julia Augustin skulle komma att mördas. Marco Franicic kan därför inte dömas för underlåtenhet att avslöja mord.

Påföljd

Marco Francic döms för underlåtenhet att avslöja människorov. Tingsrätten finner att straffvärdet för Marco Francics brottslighet ligger på åtta månaders fängelse. Det saknas skäl att vid straffmätningen frångå straffvärdet. Straffvärdet i förening med brottets art gör att annan påföljd än fängelse inte kan komma i fråga.

Skadestånd

Den bedömning som tingsrätten har gjort i fråga om Marco Francics skuld i frågan om underlåtenhet att avslöja mord medför att målsägandenas skadeståndstalan ska avslås.

Övrigt

Den ersättning som den offentliga försvararen och målsägandebiträdet har begärt är skälig och ska tillerkännas dem.

Marco Francic har delvis frikänts för brott som lagts honom till last. I 31 kap. 1 § 4 stycket rättegångsbalken föreskrivs att en tilltalads återbetalningsskyldighet för rättegångskostnader får jämkas om skäl härtill föreligger med hänsyn till den tilltalades brottslighet eller hans personliga och ekonomiska förhållanden. Tingsrätten finner att det finns skäl för jämkning på dessa grunder. Marco Francics återbetalningsskyldighet jämkas till 20 000 kr.

Det ingår fängelse i straffskalan för brottet. Marco Francic ska därför betala en avgift till brottsofferfonden med 800 kr.

Rätten

Rådmannen Sandra Moradi samt nämndemännen Monika Hansson, Carin Spjuth och Kjell Wernebecker

Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Sandra Mizani Moradi

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Malmö tingsrätt senast den 4 maj 2023. Överklagandet ska vara skriftligt. Malmö tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Malmö tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Malmö tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Malmö tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten över Skåne och Blekinge skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten över Skåne och Blekinge tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en

begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Malmö tingsrätt eller Hovrätten över Skåne och Blekinge om du har frågor.